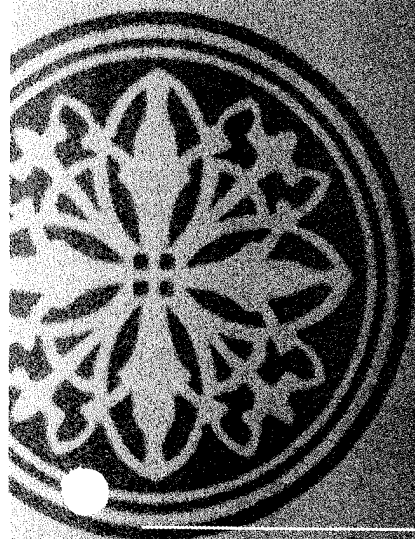

หมวด ๑๓

แนวทางปฏิบัติของรัฐมนตรี
ในระหว่างที่รัฐมนตรีทั้งคณะ
พ้นจากตำแหน่ง

๑๓.๑

สาเหตุของการพ้นตำแหน่ง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๘๐ บัญญัติว่า

รัฐมนตรีทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- ความเป็นรัฐมนตรีของนายกรัฐมนตรี สิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๘๒
- อายุสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุด หรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร
- คณะรัฐมนตรีลาออก

(๑) สถานภาพ

นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี	๑. คณะรัฐมนตรีทั้งคณะยังต้องอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่ ยกเว้นกรณีที่ความเป็นรัฐมนตรีของนายกรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเฉพาะตัว (มาตรา ๑๘๒) ซึ่งคณะรัฐมนตรีทั้งคณะต้องพ้นจากตำแหน่ง
สถานภาพ	๒. ในช่วงเวลาที่คณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่ยังมิได้เข้ารับหน้าที่ การลงชื่อตำแหน่งของนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีดังกล่าวจึงต้องเป็นการลงชื่อในตำแหน่งเดิม มิใช่เป็นการรักษาการหรือรักษาการในตำแหน่ง
ข้าราชการการเมืองอื่น เช่น	๑. ยังคงอยู่ในตำแหน่งต่อไป และจะพ้นจากตำแหน่งพร้อมกับการสิ้นสุดการอยู่ในตำแหน่งของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้แต่งตั้ง แล้วแต่กรณี
○ เลขาธิการนายกรัฐมนตรี	
○ รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	
○ โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	๒. ข้าราชการการเมืองทั้งหลายที่นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีแต่งตั้งยังคงปฏิบัติหน้าที่และได้รับเงินตอบแทนต่อไปได้จนกว่าจะสิ้นสุดการปฏิบัติหน้าที่ลงอย่างแท้จริง แต่ต้องไม่เกินกว่าที่คณะรัฐมนตรีชุดต่อไปเข้ารับหน้าที่
○ เลขานุการรัฐมนตรี	
○ ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรี	
○ ที่ปรึกษารัฐมนตรี	
○ ประจำสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	

(๒) การปฏิบัติหน้าที่

แนวทางปฏิบัติของคณะรัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่งและต้องอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่สรุปได้ดังนี้

- ๑๐ คณะรัฐมนตรีคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ตามปกติเว้นแต่เรื่องที่เห็นว่าเป็นนโยบายที่กำหนดขึ้นใหม่และก่อให้เกิดผลผูกพันคณะรัฐมนตรีชุดต่อไป ให้พึงละเว้นการดำเนินการในส่วนนั้น
- ๑๑ การประชุมคณะรัฐมนตรี ให้มีการประชุมคณะรัฐมนตรีต่อไปตามปกติจนกว่าจะมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ โดยจะพิจารณาจัดเฉพาะระเบียบวาระที่ด่วน หรือเป็นไปตามระเบียบปฏิบัติ หรือเมื่อรัฐมนตรีขอให้บรรจุวาระโดยไม่ใช้เรื่องผูกพันทางนโยบาย
ส่วนเรื่องใดที่เห็นว่าเป็นนโยบายซึ่งจะมีผลผูกพันคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ เช่น การกำหนดนโยบายใหม่ การอนุมัติงบประมาณ การอนุมัติโครงการขนาดใหญ่ เป็นต้น นอกจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะกลั่นกรองไว้ชั้นหนึ่งแล้ว คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีควรมิมติหรือคำสั่งให้เสนอคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ เว้นแต่เป็นเรื่องที่จำเป็นเร่งด่วน หรือเรื่องต่อเนื่อง จึงให้พิจารณาดำเนินการเป็นเรื่อง ๆ ไป
- ๑๒ ในระหว่างนี้สมควรดประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี (ถ้ามี) เว้นแต่เป็นการประชุมเพื่อกลั่นกรองเรื่องที่ไม่ใช่นโยบายใหม่ให้มีความรอบคอบยิ่งขึ้น

๑๓.๒ ข้อพึงปฏิบัติ

- (๑) การประชุมคณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี
 - ๑๐ คณะรัฐมนตรีมีหน้าที่บริหารราชการแผ่นดินให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติ
 - ๑๑ ให้มีการประชุมคณะรัฐมนตรีต่อไปตามปกติ จนกว่าจะมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งคณะรัฐมนตรีชุดใหม่

- เรื่องใดที่เห็นว่าเป็นนโยบายซึ่งจะมีผลผูกพันคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่ นอกจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะกลั่นกรองไว้ชั้นหนึ่งแล้ว คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีควรมีมติหรือคำสั่งให้เสนอคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่

การประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี

ถ้าจำเป็นต้องมีการประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี ไม่ควรเป็นเรื่องนโยบาย แต่ควรเป็นเรื่องต่อเนื่องหรืองานประจำ

(๒) การออกกฎหมาย

- สามารถเสนอร่างพระราชบัญญัติได้ แต่จะเป็นการดำเนินการในขั้นตอนการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเท่านั้น
- กรณีมีความจำเป็นก็อาจดำเนินการออกกฎหมายในรูปของพระราชกำหนดได้ แต่ต้องเป็นเรื่องฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ และเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ
- การตราพระราชกฤษฎีกาและกฎกระทรวงยังสามารถดำเนินการได้เป็นปกติ
- ร่างกฎหมายที่ผ่านการพิจารณาของรัฐสภาแล้วให้ดำเนินการต่อไปได้ ร่างกฎหมายที่ค้างการพิจารณาในรัฐสภา สมาชิกผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี และร่างพระราชบัญญัติที่ค้างพิจารณาอยู่ในขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งของรัฐสภาให้ชะลอไว้ หากคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่ร้องขอต่อรัฐสภาภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันเปิดสภาให้ยกขึ้นพิจารณาต่อไป
- ญัตติและกระทู้ถามทั้งหลายตกไปซึ่งเป็นผลจากการที่อายุสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร
- ร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในหลักการและส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาก็สามารถตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวต่อไปได้ และเมื่อพิจารณาแล้วเสร็จจะได้ส่งให้รัฐมนตรีคนใหม่ที่รับผิดชอบพิจารณาอีกครั้งเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีชุดใหม่พิจารณาต่อไป
- ร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภาเห็นชอบแล้วไม่ตกไป สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะดำเนินการต่อไป

(๓) อื่น ๆ

- ผลัดเวรเฝ้าฯ เป็นไปตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจัดตามปกติ

๑๓.๓

ข้อดเว้นกรณีคณะรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุอายุ
สภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร

- (๑) การแต่งตั้ง ย้าย หรือให้พ้นจากหน้าที่หรือพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการ หรือ พนักงานของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือให้ผู้อื่นมาปฏิบัติหน้าที่แทน

กรณีที่กฎหมายว่าด้วยข้าราชการหรือ รัฐวิสาหกิจนั้น ๆ กำหนดให้เป็นอำนาจของ คณะรัฐมนตรีที่จะต้องรับทราบ อนุญาต อนุมัติ หรือเห็นชอบ จึงจะมีผลให้การแต่งตั้ง หรือให้พ้นจากตำแหน่งมีผลสมบูรณ์

เสนอขอความเห็นชอบ

คณะกรรมการ
การเลือกตั้ง

ในช่วงที่อายุสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง หรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร คณะรัฐมนตรีและรัฐมนตรีจะใช้อำนาจแต่งตั้ง ย้ายข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือ เงินเดือนประจำ หรือพนักงานของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือให้พ้นจาก ตำแหน่ง หรือให้ผู้อื่นมาปฏิบัติหน้าที่แทนมิได้ เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการการเลือกตั้ง

หมายเหตุ

ข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความ เห็นชอบ คือ ข้าราชการระดับ ๑๐ - ๑๑ หรือผู้ว่าการ/รองผู้ว่าการของรัฐวิสาหกิจ หรือ หัวหน้าหน่วยงานอื่นของรัฐ ซึ่งกฎหมายระบุให้อำนาจแต่งตั้งเป็นของคณะรัฐมนตรี

✓ ไม่รวมถึงกรณีที่กฎหมายกำหนดให้นำเสนอเฉพาะนายกรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการ ตามกระบวนการแต่งตั้ง การย้าย หรือการให้พ้นจากตำแหน่งต่อไปโดยไม่มีการ ใช้อำนาจของคณะรัฐมนตรี เช่น ขั้นตอนการนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งข้าราชการตุลาการ ข้าราชการอัยการ หรือ ข้าราชการทหาร เป็นต้น

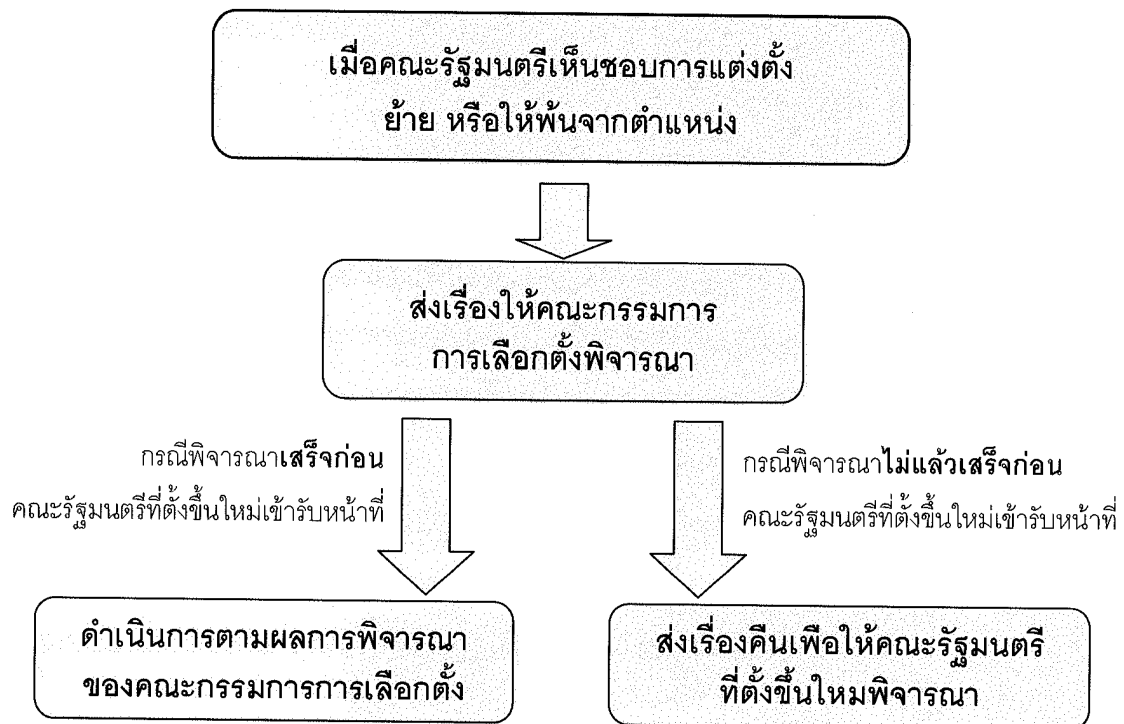
✓ การแต่งตั้งดังกล่าวหมายความรวมถึงการโอนและการแต่งตั้งบุคคล ซึ่งเป็นการ เลื่อนระดับตำแหน่ง หรือบรรจุกลับด้วย

- ✓ การให้พ้นจากตำแหน่งให้ยกเว้นกรณีการพ้นจากตำแหน่งโดยการตาย ลาออก หรือให้พ้นจากหน้าที่เพราะมีความผิด โดยไม่ต้องมีการใช้อำนาจของ คณะรัฐมนตรี
- การแต่งตั้ง การโอน การย้าย หรือการให้พ้นจากตำแหน่งที่ต้องได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการการเลือกตั้ง ให้เริ่มจากวันที่อายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดหรือวันที่มีการยุบสภาผู้แทนราษฎรไปจนถึงวันที่คณะรัฐมนตรีชุดต่อไปเข้ารับหน้าที่ภายหลังการ ถวายสัตย์ปฏิญาณ
- การส่งเรื่องให้คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาให้ความเห็นชอบ ให้ดำเนินการเมื่อ คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาอนุมัติ หรือให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้ง หรือย้าย หรือให้พ้นจาก ตำแหน่ง ทั้งนี้ มีข้อสังเกตเป็นแนวทางปฏิบัติในรายละเอียดบางประการ ดังนี้
 - กรณีคณะรัฐมนตรีส่งเรื่องดังกล่าวให้คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาให้ความ เห็นชอบ และเรื่องดังกล่าวยังไม่ทันได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง เมื่อคณะรัฐมนตรีที่ตั่งขึ้นใหม่เข้ารับหน้าที่แล้ว สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะประสานงาน กับคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อขอให้ส่งเรื่องที่ค้างอยู่ที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง คืนคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีต่อไป
 - สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะได้ประสานงานกับคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อ พิจารณามอบหมายหรือกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการในเรื่องนี้ ให้ชัดเจน ทั้งนี้ เพื่อให้การประสานงาน การดำเนินการ และการให้ข้อมูลเป็นไปอย่าง รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ
 - ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีได้ใช้อำนาจในการพิจารณาอนุมัติหรือให้ความเห็นชอบในการ แต่งตั้ง หรือย้าย หรือให้บุคคลดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งไปก่อนที่อายุสภาผู้แทนราษฎร สิ้นสุดลงหรือก่อนมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร แต่การดำเนินการตามกระบวนการในเรื่อง ดังกล่าวยังไม่สิ้นสุดลง หรือกรณีที่มีการแต่งตั้ง หรือย้ายบุคคลดังกล่าวที่ได้มีการ ดำเนินการเสร็จสิ้นในทุกขั้นตอนแล้วแต่ยังไม่มีผลใช้บังคับและในระหว่างนั้นอายุสภา ผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร ให้ถือว่าการดำเนินการดังกล่าว ได้ผ่านขั้นตอนการใช้อำนาจของคณะรัฐมนตรีโดยชอบแล้ว ไม่ต้องนำเสนอ คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาให้ความเห็นชอบอีก
- กรณีรัฐมนตรีหรือผู้บังคับบัญชาออกคำสั่งให้ข้าราชการไปช่วยราชการหรือการให้รักษา ราชการแทนในระหว่างที่อายุสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง หรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร สามารถกระทำได้

- ๑๑ ถ้าหากมีการดำเนินการเกี่ยวกับการแต่งตั้ง การย้าย หรือการให้บุคคลพ้นจากตำแหน่งไปแล้ว โดยปรากฏในภายหลังว่าการดำเนินการดังกล่าวไม่ได้เสนอให้คณะกรรมการการเลือกตั้งให้ความเห็นชอบ ถือว่าคำสั่งแต่งตั้งนั้นเป็นคำสั่งทางปกครอง ควรแก้ไขโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๕
- ๑๒ โดยที่การเสนอเรื่องการแต่งตั้ง การย้าย หรือการให้บุคคลพ้นจากตำแหน่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาให้ความเห็นชอบเป็นเรื่องที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ ดังนั้น ในการประสานการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวในส่วนที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นการขอข้อมูลเพิ่มเติม หรือการให้ส่งผู้แทนไปชี้แจงหรือเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเป็นหน่วยงานกลางในการประสานการดำเนินการในเรื่องนี้ โดยจัดทำเป็นบัญชีรายชื่อเสนอขอความเห็นจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง สรุปสาระสำคัญต่าง ๆ เช่น ตำแหน่งปัจจุบัน ตำแหน่งใหม่ เหตุผล ความจำเป็นในการแต่งตั้ง ย้าย โอน หรือการให้พ้นจากตำแหน่ง ตลอดจนการพิจารณาโดยกระบวนการบริหาร เช่น อ.ก.พ. และวันมีผลบังคับ เป็นต้น รวมทั้งประวัติโดยย่อของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อแต่งตั้งด้วย ยกเว้นกรณีที่มีการเสนอชื่อแต่งตั้งข้าราชการเป็นจำนวนมากพร้อมกันในคราวเดียวกัน เพื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถพิจารณาได้รวดเร็วขึ้น
- ๑๓ ในการนำเรื่องการแต่งตั้ง การย้าย หรือการให้บุคคลพ้นจากตำแหน่ง ซึ่งอยู่ในข่ายที่ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๑๘๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ต้องนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ในหนังสือกราบบังคมทูลพระกรุณาจะระบุไว้ชัดเจนว่า เรื่องดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้งตามมาตรา ๑๘๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

๑๓ การส่งเรื่องให้คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณา

ระยะเวลาการดำเนินการ : เริ่มจากวันที่อายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือวันที่มีการยุบสภาผู้แทนราษฎรไปจนถึงวันที่คณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่เข้ารับหน้าที่

(๒) การกระทำอันมีผลจากการอนุมัติให้ใช้งบประมาณ สรรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น มิได้ เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อน

(๓) การอนุมัติเรื่องที่มีผลผูกพันคณะรัฐมนตรีชุดต่อไปจะกระทำมิได้

- กรณีเป็นเรื่องจำเป็นเร่งด่วนหรือต่อเนื่อง และไม่มีผลผูกพันคณะรัฐมนตรีชุดต่อไป ให้พิจารณาดำเนินการเป็นรายเรื่อง
- กรณีไม่เป็นเรื่องจำเป็นเร่งด่วน และมีผลผูกพันคณะรัฐมนตรีชุดต่อไป ไม่ควรพิจารณาดำเนินการ

- (๔) ไม่ใช้ทรัพยากรของรัฐหรือบุคลากรของรัฐเพื่อกระทำการใดซึ่งจะมีผลต่อการเลือกตั้งและไม่กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนข้อห้ามตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

สิ่งที่ต้องทราบ

ในการปฏิบัติราชการของรัฐมนตรีที่อาจเข้าข่ายผิดกฎหมายเลือกตั้ง

- ๑ แยกของ
- ๑ สัญญา
- ๑ ให้สัมภาษณ์ในลักษณะที่เป็นคุณเป็นโทษแก่พรรคการเมือง

- (๕) การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน (มาตรา ๒๕๙ และมาตรา ๒๖๐)

นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีจะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ทุกครั้งที่เข้ารับตำแหน่งหรือพ้นจากตำแหน่ง

- ๑ ครั้งที่ ๑ จะต้องยื่นภายใน ๓๐ วันนับตั้งแต่วันเข้ารับตำแหน่ง
- ๑ ครั้งที่ ๒ จะต้องยื่นภายใน ๓๐ วันนับตั้งแต่วันพ้นจากตำแหน่ง
- ๑ ครั้งที่ ๓ จะต้องยื่นภายใน ๓๐ วันนับตั้งแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลา ๑ ปี

สิ่งที่ต้องทราบ

- ๑ การให้สัมภาษณ์สื่อมวลชนของรัฐมนตรี ควรใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษ โดยเฉพาะกรณีการได้รับเชิญไปสัมภาษณ์ออกโทรทัศน์ในฐานะตำแหน่งรัฐมนตรี จะให้สัมภาษณ์ได้เฉพาะงานในตำแหน่งหน้าที่รัฐมนตรีเท่านั้น ไม่พึงให้ความเห็นในลักษณะที่เป็นคุณหรือโทษแก่พรรคการเมืองใด
- ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ห้ามมิให้ผู้สมัครหรือผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้แก่ตนเอง หรือผู้สมัครอื่น หรือพรรคการเมืองใด หรือให้งดเว้นการลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

- (๑) จัดทำ ให้ เสนอให้ สัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้ ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ แก่ผู้ใด
 - (๒) ให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อม แก่ชุมชน สมาคม มูลนิธิ วัด สถาบัน การศึกษา สถานสงเคราะห์ หรือสถาบันอื่นใด
 - (๓) เลี้ยงหรือรับจะจัดเลี้ยงผู้ใด
 - (๔) หลอกลวง บังคับ ชูเชิญ ใช้อิทธิพลคุกคาม ใ้ร้ายด้วยความเท็จ หรือ จูงใจให้เข้าใจผิดในคะแนนนิยมของผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด
- ความผิดตาม (๑) หรือ (๒) ให้ถือว่าเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจส่งเรื่องให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ได้
- ๑๐ คณะรัฐมนตรีได้มีมติ (๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๗) ห้ามรัฐมนตรีและข้าราชการ บริจาค มอบสิ่งของ หรือเงินช่วยเหลือใด ๆ ในช่วงระยะเวลา ๖๐ วัน ก่อน การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เว้นแต่เป็นเหตุการณ์ฉุกเฉินจำเป็นที่ ปรากฏชัดแจ้ง ซึ่งจะต้องให้การสงเคราะห์ ช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาความทุกข์ ยากเดือดร้อนของประชาชนอย่างเร่งด่วน เช่น การเกิดอุบัติเหตุร้ายแรงและ ภัยธรรมชาติต่าง ๆ เป็นต้น หรือเป็นกรณีปฏิบัติราชการประจำตามระเบียบ กฎหมายที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน ก็ให้เฉพาะข้าราชการประจำและเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการไปตามกรอบอำนาจหน้าที่ตามความจำเป็นและ เหมาะสม